

Gendergap werkgroep Wikipedia, verslag FemNet 11 mei 2016

Denise Jansen is in dienst bij Wikimedia en begeleidt vrijwilligers die voor Wikipedia werken. Zij is coördinator van de Gender Gap Werkgroep.

Wilma Verburg is als vrijwilliger actief op Wikipedia.

Wat is Wikipedia?

Wikipedia is de vrije encyclopedie. Al vele landen is er gratis toegang tot Wikipedia. Er zijn campagnes geweest, zoals '[Wikipedia Zero](#)'. Mobiele telefoonproviders wordt hier gevraagd om in ontwikkelingslanden gratis toegang te geven tot Wikipedia. Scholieren hebben vaak wel toegang tot internet via hun mobiel, maar surfen op internet via je telefoonabonnement is duur. Door Wikipedia gratis beschikbaar te stellen via deze providers, hebben scholieren gratis toegang tot een grote bron van kennis. Meestal als één provider in een land zegt dat ze meedoen, gaan andere ook mee. In veel landen is wikipedia de belangrijkste informatiebron, aangezien er meestal geen gemakkelijk toegankelijke bibliotheken zijn.

Kijk maar eens op de beginpagina van Wikipedia (via <http://www.wikipedia.nl/>) voor informatie. Bijna niemand komt daar op, omdat je meestal via google iets opzoekt en meteen op de desbetreffende pagina uitkomt. Elke dag wordt er een artikel uitgelicht op de beginpagina.

De bewerkers van Wikipedia zijn allen vrijwilligers en worden gebruikers genoemd. Alles wordt door vrijwilligers geschreven. Wikipedia is een encyclopedie. Dat maakt schrijven voor Wikipedia toch anders. Je mag geen meningen verkondigen. Het is geen blog. Een artikel moet meerdere jaren mee kunnen gaan en dus niet snel verouderen. Wikipedia gebruikt een open licentie en is publiek domein. Er zijn artikelen in vrijwel alle talen, in totaal 285. Er zijn hele grote en kleine taalgebieden. Zo zijn er Wikipedia's met slechts 172 artikelen. Iedereen die meedoet met het bewerken van Wikipedia behoort tot de 'community'. Het is een platte organisatie.

In Nederland kent 97% Wikipedia, dus slechts 3% van de Nederlanders kent Wikipedia niet.

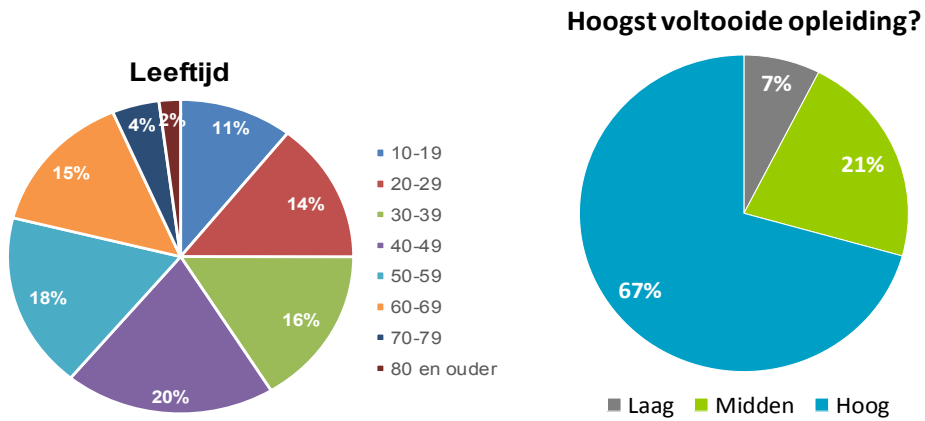
Er zijn wel regels. Zo mag er geen reclame, geen zelfpromotie of politiek getinte artikelen op en er mogen geen auteursrechten geschonden worden. Je mag niet teksten zomaar copy paste van andere websites, tenzij teksten zijn vrijgegeven.

Regels zijn:

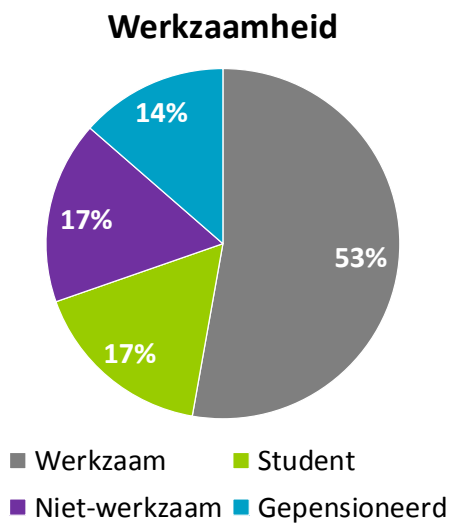
- Een artikel heeft een neutraal standpunt
- Een artikel moet verifieerbaar zijn
- Het mag geen eigen onderzoek zijn
- Geen trivia
- Er moet bronvermelding bij, dus geen ongepubliceerd archiefmateriaal

Bij elk artikel is een overlegpagina, daar kun je vragen stellen en overleggen met de auteur. Als je zelf een artikel schrijft of hebt geredigeerd kun je het knopje 'volglijst' instellen, als er iets veranderd in het artikel of als er vragen worden gesteld, krijg je daar bericht van.

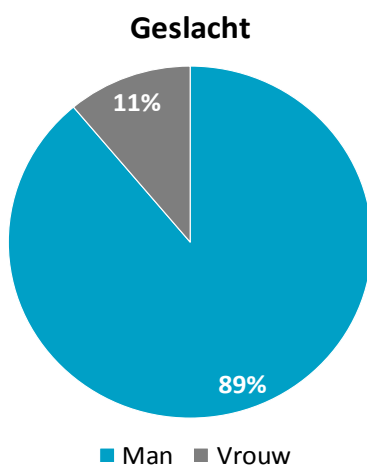
De leeftijdsopbouw van bewerkers van Wikipedia is gelijkmatig verdeeld. Bij opleidingsniveau is de grootste groep hoger opgeleid.

De meeste bewerkers hebben gewoon een baan en doen het in hun vrije tijd. Het is een verslavende hobby.

De indeling naar geslacht is zeer opvallend, slechts 11 % is vrouw en 89% van de bewerkers is man.

Dit heeft invloed op het soort onderwerpen en hoe er over geschreven wordt. Er zijn bijvoorbeeld veel meer mannenonderwerpen, zoals over voetballers en games. En er zijn bijvoorbeeld minder vrouwelijke kunstenaars op Wikipedia te vinden.

De gendergap werkgroep heeft al wel lijsten over zogenaamde vrouwenonderwerpen.

Het democratische idee achter Wikipedia zorgt dus niet automatisch voor een gelijke verdeling van de geslachten

Wat doen Wikipedianen?

Een klein percentage schrijft artikelen. De meesten vullen artikelen aan of verbeteren die. Nieuwe artikelen worden gecontroleerd. Anonieme bewerkingen worden ook goed gecontroleerd. Nieuwe bewerkers worden welkom geheten en zo nodig gecoacht. Onderwerpen worden gecategoriseerd wat het zoeken overzichtelijk maakt. Er is controle of het geen reclame is

Bijvoorbeeld in de categorie [GroenLinks politici](#), kun je kijken wie er nog mist. Ook kunnen er nog veel foto's toegevoegd worden, bijv. Margreet de Boer, oud-voorzitter van FemNet. (**wie gaat er een foto plaatsen!?**)

Oproep aan Friese FemNetleden: de pagina van GroenLinks [in het Fries](#) is lang niet bijgewerkt, het is een hele korte pagina en als fractievoorzitter staat daar nog Jolande Sap!

Iedere gebruiker heeft een overleg pagina. Daar kunnen mensen opmerkingen plaatsen. Als iemand bijvoorbeeld steeds dezelfde technische fout maakt. Er is ook een digitale kroeg, maar dat klinkt al meer als een mannending. Mensen kunnen anoniem bewerker worden, alleen met een IP adres

Artikelen of verbeteringen kunnen op de verwijderlijst komen (of heet het verbeterlijst) Kunnen mensen hierop reageren of herschrijven. Daarna wordt het besluit genomen of het blijft staan of verwijderd wordt.

Wikipedianen hopen dat nieuwe bewerkers zich welkom voelen. Er is een [coaching project](#), daar kun je je voor aanmelden en dan helpt iemand je.

Elk artikel heeft een geschiedenis (zie [voorbeeld](#)), die kun je bovenaan aanklikken. Daar kun je zien hoe artikelen door de tijd heen zijn veranderd.

Naast Wikipedia zijn er nog andere informatiebronnen.

- In [Wikidata](#) worden alleen basisfeiten van personen opgenomen, zoals geboortedatum.
- In [Wikimedia commons](#), kunnen foto's en afbeeldingen worden geplaatst.
- Het is een Engelse site. Je kan er wel een Nederlands onderschrift onderzetten.
- In [Wikisource](#) zijn oude bronteksten te vinden die gedigitaliseerd worden.
- Daarnaast zijn er nog Wikiquote en Wikidictionary.

De teksten worden zo bewerkt dat het doorzoekbaar is.

Gendergap werkgroep

Het ideaal achter Wikipedia is vrije toegang tot kennis en iedereen kan meewerken. Er worden 12 miljard pagina's per maand bekeken. De Wikimedia foundation is juridisch eigenaar van Wikipedia en zorgt ervoor dat het technisch blijft draaien. Je kunt donateur worden, zo krijgt Wikimedia geld binnen. Daarom is Wikipedia reclame vrij en dat is erg belangrijk.

Wikipedia is begonnen in 2001. Er is een Vereniging Wikimedia Nederland, opgericht in 2006. Sinds 2012 heeft zij een bureau met beroepskrachten in Utrecht. Wikimedia Nederland is het aanspreekpunt voor de pers. Ook zorgt zij voor contacten met musea en erfgoed instellingen.

De Gendergap werkgroep bestaat uit 5 leden en is in 2015 opgestart. In 2013 was er een onderzoek onder de community en bleek slechts 6% vrouw te zijn. In 2015 werd dit onderzoek herhaalt en was er een lichte groei naar 11%. In totaal heeft de Nederlandse Wikipedia 1200 actieve bewerkers en zijn er minstens 5 bewerkingen per dag.

De Gendergap werkgroep probeert meer vrouwen te motiveren om Wikipedia te bewerken.

Redenen waarom mensen er niet aan beginnen om Wikipedia te bewerken zijn:

- weet niet hoe het moet
- niet technisch genoeg
- geen tijd
- onzekerheid

Waarom mensen wel Wikipedia gaan bewerken:

- Ze willen informatie beschikbaar maken voor iedereen
- Ze voelen zich zeker over een bijdrage
- Ze beginnen met fouten te verbeteren in andere artikelen

Het doel van de Gendergap werkgroep is :

- meer vrouwelijke bewerkers
- meer vrouw gerelateerde artikelen

De methode van de Gendergap werkgroep is:

- samenwerking met Atria
- workshops organiseren
- ondersteuning geven door ervaren Wikipedianen
- het sociale aspect benadrukken en zorgen voor een veilige omgeving
- [facebook groep van de Gendergap](#) werkgroep

Belangrijk te weten is dat alles wat je op Wikipedia zet, ergens zichtbaar blijft, ook als het wordt weggehaald.

De Gendergap werkgroep bevordert content donatie, bijv. Atria gaat foto's vrijgeven.

De Gendergapwerkgroep wil meer bekendheid verwerven.

Er is een [lijst van ontbrekende onderwerpen](#) over vrouwen of vrouwen gerelateerde onderwerpen die kunnen worden aangevuld.

Oproep aan FemNetleden om mee te werken aan wikipedia.

Je kunt beginnen met taalfouten verbeteren, kleine toevoegingen, foto's toevoegen, vrouwelijke wethouders en burgemeesters toevoegen, zelf schrijven of op onderwerpen op de lijst zetten. Vooral op gemeentelijk niveau missen er veel vrouwelijke politici. Je kunt een lijst opstellen van ontbrekende vrouwelijke gemeentelijke en provinciale politici.

De Gendergap werkgroep organiseert in Utrecht bij Wikimedia schrijfmiddagen op een zaterdag. Als FemNetleden belangstelling hebben kan dit ook bij GroenLinks georganiseerd worden

Op 4 juni is het in het TextielMuseum in Tilburg.

Op 11 juni is er weer een wikizaterdag van wikisource met als thema: natuur.